

Opište si nebo vytiskněte zápisy číslo 27. – 29.

27.

Závěrečné etapy 2. světové války

6. června 1944 = (Den D) - operace Overlord - vylodění v Normandii, velel americký generál Eisenhower

srpen 1944 – spojenecká vojska vstoupila do Paříže, v září osvobozena Francie

- **národní povstání proti fašistům** – Paříž, Varšava, Slovensko, Rumunsko, Bulharsko

- neúspěch německé „záračné tajné zbraně“ **V1 a V2**

- **prosinec 1944** – ofenziva v Ardenách – poslední pokus Německa o zvrát

- **březen 1945** – spojenecké vojska překročily Rýn

- **SSSR vojska** – na jihu přes Balkán směr Vídeň a na severu od Pobaltí přes Bělorusko a Ukrajinu k Polsku

- **1. srpna 1944** povstání ve Varšavě – sovětská vojska nezasáhla

- **konference Velké trojky na Jaltě (Krym) – únor 1945** – zásada bezpodmínečné kapitulace, nutnost potrestání válečných zločinů, poválečné uspořádání Německa a Evropy, Stalin nedodržel všechny sliby

- **25. dubna 1945** – založena **OSN** 51 států v San Franciscu

- **2. května 1945** – pád Berlína, který dobyla Rudá armáda

- **30. dubna 1945** Adolf Hitler spáchal sebevraždu, nástupcem admirál Dönitz

- **7. května** podepsána v Remeši všeobecná a bezpodmínečná kapitulace Německa – v platnost vstoupila **8. května 1945 – konec 2. světové války v Evropě!**

Ve světě: bombardování Japonska – Harry S. Truman (prezident USA) dal pokyn použít atomovou zbraň – **6. srpna** svržena na Hirošimu a **9. května** na Nagasaki

2. září 1945 – představitelé Japonska podepsali konečnou kapitulaci = **definitivní konec 2. světové války!**

28.

Cesta ke svobodě

- osvobození probíhalo postupně, souviselo s vývojem na frontách a jednáními protihitlerovské koalice (ČSR členem 16. 2. 1941) a zvláště Velké trojky

- dohoda o postupu armád → **stanovení demarkační linie** → Praha měla být pod sovětským vlivem

vojenské osvobozovací akce:

z východu - **Karpatsko-dukelská operace** – krutá bitva, velké ztráty, bitva u Liptovského Mikuláše, největší ztráty měla Rudá armáda, Ostravská operace

ze západu – 3. americká armáda (gen. Patton) – od 18. 4. 1945 po demarkační linii

Pražské povstání – vypuklo 5. 5. 1945, prudké boje, barikády, zapojeno více než 100 000 lidí, ztráty přes 5 000 lidí, **8. - 9. 5. 1945** konec povstání – **obnovení Československa** (bez Podkarpatské Rusi)

situace na Slovensku:

- nechť bojujete na německé straně, odpor proti vládě J. Tisa

odboj – vznik SNR (**Slovenská národní rada**)

- **29. srpna 1944** v Banské Bystrici zahájeno povstání za nevýhodných okolností, velký vojenský, politický a morální význam (přívlastek národní), vůle obnovit ČSR

29.

Důsledky a mír po 2. sv. válce

Důsledky 2. světové války

- obrovské množství obětí, miliony invalidů, vdov, sirotků, obrovské škody nejen na majetku
- Německo a Japonsko ztratily politický vliv v řadě oblastí i morální vážnost
- **USA a SSSR - přeměna v supervelmoci**

vznik nových států:

1947 – vznik Indie a Pákistánu, 1949 – vznik Čínské lidové republiky (ČLR, Mao Ce-Tung),
1950 – samostatnost Indonésie, 1954 – samostatnost Vietnamu, 1948 – vznik židovského státu

Izrael (vznik dlouhodobého konfliktu)

- **začíná boj demokracie s komunismem** (soupeření mezi USA a SSSR)

Mír po válce

- **Organizace spojených národů** (OSN) – založena **1945** – zachování míru a bezpečnosti ve světě

- potrestání válečných zločinců – **Norimberský proces** (20. 11. 1945 – 1. 10. 1946) –

Mezinárodní vojenský tribunál soudil nacistické válečné zločince

USA – hospodářsky nejsilnější a nejnávýspější země světa, prezident Harry Truman, odmítaly sovětizaci východní a střední Evropy, ale nedokázaly ji zabránit

SSSR – oproti USA utrpěl velké škody, vyšel ale z války vojensky i politicky posílen, nové stadium Stalinovy totalitní diktatury – vnitřní nepřítel posílal do gulagů, stavěl se kriticky vůči západním spojencům